

Informace z kontrolní akce 06/21 – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2006 pod číslem 06/21. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jan Vedral.

Cílem kontroly bylo prověřit správnost výkazů, které byly podkladem pro závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu 333 – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy za rok 2005.

Kontrole byly podrobeny činnosti, které byly předmětem účetnictví Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a měly vliv na hodnotu testovaných konečných zůstatků v jeho účetní závěrce (dále jen „ÚZ“) sestavené k 31. 12. 2005, včetně souvisejících skutečností v předchozích účetních obdobích.

Úvod

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) bylo zřízeno zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů. MŠMT je ústředním orgánem státní správy, organizační složkou státu, samostatnou účetní jednotkou a správcem rozpočtové kapitoly hospodařícím samostatně s účelovými a institucionálními prostředky státního rozpočtu. MŠMT bylo k 31. 12. 2005 zřizovatelem dvou organizačních složek státu – České školní inspekce a Vysokoškolského sportovního centra a 88 příspěvkových organizací – 73 přímo řízených organizací v regionálním školství a 17 ostatních přímo řízených organizací. Podíl výdajů a příjmů MŠMT na celkovém souhrnu výdajů a příjmů všech účetních jednotek v této rozpočtové kapitole byl v roce 2005 cca 99,5 %.

Poznámka: Všechny právní předpisy uváděné v tomto dokumentu jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období.

I. Skutečnosti zjištěné při kontrole

Nesprávnosti byly identifikovány dle jednotlivých položek ÚZ s ohledem na jejich obsahové vymezení podle ustanovení § 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

V souladu s ustanoveními § 20 a § 29 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), a vyhláškou č. 16/2001 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a rozpočtů územních samosprávných celků, je cílem získávání údajů účetních závěrek za jednotlivé organizační složky státu a příspěvkové organizace jejich další zpracování v následné vícestupňové agregaci, pro kterou je důležitým předpokladem obsahová stejnorodost a správnost vymezených položek účetní závěrky, a tím srovnatelnost vykazování v účetní závěrce.

„Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených organizačních složek státu a státních fondů“ (dále jen „Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu“), členěný dle jednotlivých položek, použitý v souvislosti s výkazem „Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací“ (dále jen „Rozvaha“) poskytuje současně také informace, které umožňují uživateli účetních výkazů posoudit změny stavu a struktury aktiv a závazků, tzn. změny jednotlivých položek výkazu Rozvaha.

1. Údaje vykazované v ÚZ MŠMT

Tabulka č. 1 – Údaje z výkazu Rozvaha k 31. 12. 2005

(v tis. Kč)

Aktiva			Pasiva		
Stálá aktiva	Oběžná aktiva	Aktiva celkem	Vlastní zdroje	Cizí zdroje	Pasiva celkem
1 046 944,24	2 338 162,94	3 385 107,18	3 358 491,34	26 615,86	3 385 107,20

Tabulka č. 2 – Údaje z Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu k 31. 12. 2005 (v tis. Kč)

Rozpočtové příjmy		Rozpočtové výdaje	
Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
284 419,00	920 659,82	101 368 460,00	102 220 096,93

Tabulka č. 3 – Údaje z výkazu Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu k 31. 12. 2005

(v tis. Kč)

Náklady	Výnosy	Výsledek hospodaření po zdanění
2 632,63	3 169,18	536,55

2. Zjištěné nesprávnosti v účetní závěrce k 31. 12. 2005

Tabulka č. 4 – Celková nesprávnost v účetní závěrce MŠMT k 31. 12. 2005

(v Kč)

Nesprávnost v absolutní hodnotě			Celková nesprávnost v absolutní hodnotě
Rozvaha	Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu	Výkaz zisku a ztráty	
22 799 882 180,81	3 084 811,00	nesprávnost je vyčíslena na účtu 963 – Hospodářský výsledek v Rozvaze	22 802 966 991,81

2.1 Hlavní příčiny zjištěných nesprávností

Na celkové nesprávnosti se podílely neprůkaznost, nadhodnocení a podhodnocení zůstatků jednotlivých položek příslušného výkazu v důsledku porušování obecně závazných právních předpisů, jak dokumentují zejména následující zjištěné skutečnosti, kdy MŠMT:

- neprokázalo stav majetku v celkové výši 12 301 976,10 Kč, a to z důvodu neprovedení inventarizace některých účtů, nepředložení soupisu přírůstků a úbytků od data inventarizace do konce účetního období nebo předložení neprůkazných inventurních soupisů k některým účtům (tyto inventurní soupisy neobsahovaly povinné náležitosti stanovené zákonem o účetnictví, jako jsou podpisový záznam osoby odpovědné za zjištění skutečného stavu majetku a osoby odpovědné za provedení inventarizace, nebo skutečnosti, tak aby bylo možno zjištěný majetek a závazky jednoznačně určit);
- nezjistilo skutečný stav majetku na analytickém účtu 018 2 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek – informační politika. Na tomto účtu byly vykazovány i „softwarové balíčky“ nakoupené v rámci akce „Internet do škol“ z rozpočtu MŠMT, které však byly fyzicky dodány přímo jednotlivým školám (licence k jejich užívání mají jednotlivé školy, které tyto produkty i fakticky užívají). Toto programové vybavení musí být zaúčtováno do majetku jednotlivých škol. Tím, že tento majetek byl vykazován i MŠMT, je v závěrečném účtu kapitoly vykazován dvakrát – jednou u MŠMT a jednou u příslušných škol. V důsledku toho MŠMT nahodnotilo účet 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek o 166 199 430 Kč a o stejnou částku nadhodnotilo účet 901 – Fond dlouhodobého majetku;
- nezjistilo skutečný stav majetku na analytickém účtu 018 4 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek – ekon. skupina. Obsah tohoto účtu nebyl prokázán analytickou evidencí a dle vyjádření MŠMT jde o programové vybavení, které bylo používáno do konce roku 2002. V současné době není používáno, není nainstalováno a je morálně zastaralé. Mělo proto být z majetku MŠMT vyřazeno. V důsledku toho MŠMT nadhodnotilo účet 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek o 1 336 913,30 Kč a o stejnou částku nadhodnotilo účet 901 – Fond dlouhodobého majetku;
- nezjistilo skutečný stav majetku na účtech 031 – Pozemky a 021 – Stavby. MŠMT mělo k 31. 12. 2005 na základě výpisu z katastru nemovitostí příslušnost hospodařit s pozemky a budovami, které však nevedlo ve své evidenci a nebyly vykazovány ani v ÚZ. V důsledku toho MŠMT podhodnotilo účet 021 – Stavby o 59 391 475,34 Kč, podhodnotilo účet 031 – Pozemky o 58 000 Kč a podhodnotilo účet 901 – Fond dlouhodobého majetku o 59 449 475,34 Kč;
- nedodrželo obsahové vymezení účtu 901 – Fond dlouhodobého majetku ve smyslu ustanovení vyhlášky č. 505/2002 Sb. tím, že k poskytnutým investičním dotacím na vysoké školství, regionální školství a vědu a výzkum neoprávněně vytvářelo fond dlouhodobého majetku; v důsledku této skutečnosti je v závěrečném účtu kapitoly vykázána hodnota na účtu 901 – Fond dlouhodobého majetku dvakrát – jednou u MŠMT a jednou u subjektů, kterým byla investiční dotace poskytnuta. Tím současně byl u MŠMT vykazován fond dlouhodobého majetku jako vlastní zdroj krytí majetku, který ale nebyl vykazován v aktivech MŠMT. V důsledku toho MŠMT nadhodnotilo účet 901 – Fond dlouhodobého majetku o 22 605 703 938,46 Kč a podhodnotilo účet 964 – Saldo výdajů a nákladů o 22 605 703 938,46 Kč;
- nedodrželo obsahové vymezení položek majetku ve smyslu ustanovení vyhlášky č. 505/2002 Sb. tím, že účtovalo nesprávně o poskytnutých zálohách na dlouhodobý

nehmotný majetek. MŠMT nakupuje každý rok licence k programovému vybavení od firmy Microsoft, které jsou vždy platné pro příslušný rok. S ohledem na skutečnou dobu použitelnosti nad 1 rok má tento majetek charakter dlouhodobého nehmotného majetku, i když v ceně licence příslušného roku. V roce 2005 byla zakoupena licence na rok 2005 a současně byla zaplacená záloha na licence na rok 2006. Výše obou zaplacených částek byla vykázána na účtu 013 – Software. V důsledku toho MŠMT nadhodnotilo účet 013 – Software o 1 026 592,80 Kč a o stejnou částku podhodnotilo účet 051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek;

- nedodrželo obsahové vymezení účtu 019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek ve smyslu ustanovení vyhlášky č. 505/2002 Sb. tím, že na tento účet účtovalo i programové vybavení v ocenění jedné položky nepřevyšující částku 4 000 Kč. Tento majetek měl být účtován v souladu se stanovenými účetními metodami do nákladů. V důsledku toho MŠMT nadhodnotilo účet 019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek o 2 908 967,90 Kč a o stejnou částku nadhodnotilo účet 901 – Fond dlouhodobého majetku;
- nedodrželo obsahové vymezení položek majetku ve smyslu ustanovení vyhlášky č. 505/2002 Sb. tím, že nesprávně účtovalo pořízení studie „Bezpečnostní a informační politika – analýza rizik“ jako technické zhodnocení na účet 021 – Stavby. Tato studie definovala základní strategie a cíle informační bezpečnosti a rozvoj informačních a komunikačních technologií na MŠMT s výhledem na pět let. Nejednalo se tak o technické zhodnocení budovy, ale o dlouhodobý nehmotný majetek. V důsledku toho MŠMT nadhodnotilo účet 021 – Stavby o 899 640 Kč a o stejnou částku podhodnotilo účet 019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek. MŠMT navíc u této studie nedodrželo předepsané druhové třídění rozpočtové skladby a v důsledku toho nadhodnotilo rozpočtovou položku 6125 – Výpočetní technika o 899 640 Kč a o stejnou částku podhodnotilo rozpočtovou položku 6119 – Ostatní nákupy dlouhodobého nehmotného majetku;
- nedodrželo obsahové vymezení položek majetku ve smyslu ustanovení vyhlášky č. 505/2002 Sb. tím, že nesprávně účtovalo pořízení konferenčního systému a audiovizuální techniky jako technické zhodnocení budovy. Šlo o dodávku a montáž konferenčního systému a hudební reprosoustavy pro ozvučení sálů, které tvoří soubor movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením sloužící jednomu účelu. Žádná z těchto částí není pevně spojena s budovou. Nejednalo se o technické zhodnocení budovy, ale o soubor movitých věcí. V důsledku toho MŠMT nadhodnotilo účet 021 – Stavby o 1 090 835 Kč a o stejnou částku podhodnotilo účet 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí. MŠMT navíc v tomto případě nedodrželo předepsané druhové třídění rozpočtové skladby a v důsledku toho nadhodnotilo rozpočtovou položku 6121 – Budovy, haly a stavby o 1 090 835 Kč a o stejnou částku podhodnotilo rozpočtovou položku 6122 – Stroje, přístroje a zařízení;
- nedodrželo obsahové vymezení položek majetku ve smyslu ustanovení vyhlášky č. 505/2002 Sb. tím, že nesprávně účtovalo pořízení výpočetní techniky (servery a doplňkové díly do stávajících serverů) jako technické zhodnocení budovy. V důsledku toho MŠMT nadhodnotilo účet 021 – Stavby o 1 289 008 Kč a o stejnou částku podhodnotilo účet 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí;
- nedodrželo obsahové vymezení položek majetku ve smyslu ustanovení vyhlášky č. 505/2002 Sb. tím, že nesprávně účtovalo pořízení mobilní části nahrávacího systému Mediasite ML 440 Recorder jako technické zhodnocení budovy. V důsledku toho MŠMT nadhodnotilo účet 021 – Stavby o 1 087 422 Kč a o stejnou částku podhodnotilo účet 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí. MŠMT navíc v tomto případě

nedodrželo předepsané druhové třídění rozpočtové skladby a v důsledku toho nadhodnotilo rozpočtovou položku 6121 – Budovy, haly a stavby o 1 087 422 Kč a o stejnou částku podhodnotilo rozpočtovou položku 6122 – Stroje, přístroje a zařízení;

- zaúčtovalo do svého účetnictví majetek převedený bezúplatně dle právních předpisů ze zrušené podřízené státní příspěvkové organizace – Učební středisko MŠMT Podhradí v pořizovacích cenách dle účetnictví příspěvkové organizace snížených o oprávky vytvořené za dobu odpisování tohoto majetku v příspěvkové organizaci. V důsledku ocenění tohoto majetku v zůstatkových cenách MŠMT podhodnotilo účty 021 – Stavby o 6 254 555 Kč, 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí o 948 577,80 Kč, 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek o 309 025,20 Kč a 901 – Fond dlouhodobého majetku o 7 512 158 Kč;
- při účtování o závodním stravování, které je zabezpečováno ve vlastním zařízení jinou právnickou osobou, v některých případech neúčtovalo v souladu s platnými právními předpisy (zákonem o účetnictví, vyhláškou č. 505/2002 Sb. a vyhláškou č. 430/2001 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích). Hlavním nedostatkem účtování o závodním stravování ze strany MŠMT bylo chybné zúčtování dvou poskytnutých čtvrtletních záloh na suroviny na účet 420 – Služby a náklady nevýrobní povahy místo na účet 501 – Spotřeba materiálu, což je v rozporu s vyhláškou č. 430/2001 Sb. V důsledku toho vykázalo MŠMT ve Výkazu zisku a ztráty za rok 2005 zisk z provozování závodního stravování ve výši 536 549,32 Kč. MŠMT dále nezaúčtovalo některé pohledávky a závazky vyplývající ze smlouvy o závodním stravování týkající se prosince 2005 do roku 2005, ale až do roku 2006 a o předpisu některých tržeb od společnosti zajišťující stravování, o kterých mělo být účtováno v jednotlivých měsících roku 2005, účtovalo až dne 30. 12. 2005 na základě v tu dobu zjištěného zůstatku účtu 378 – Jiné pohledávky. V důsledku toho MŠMT nadhodnotilo účty 241 – Běžný účet o 4 602 Kč, 315 – Pohledávky za rozpočtové příjmy o 189 259,61 a 965 – Saldo příjmů a výnosů o 185 032 Kč a podhodnotilo účty 378 – Jiné pohledávky o 238 801,31 Kč, 379 – Jiné závazky o 523 149,01 Kč, 964 – Saldo výdajů a nákladů o 251 862,12 Kč, 501 – Spotřeba materiálu o 770 783,52 Kč a 602 – Tržby z prodeje služeb o 225 744,09 Kč;
- vykázalo ve své účetní závěrce k 31. 12. 2005 neexistující závazek, a to v důsledku akceptace dodavatelem omylem podruhé zaslané faktury, která byla již jednou prokazatelně uhrazena. V důsledku toho MŠMT nadhodnotilo účet 321 – Dodavatelé o 195 224,50 Kč a o stejnou částku podhodnotilo účet 964 – Saldo výdajů a nákladů;
- neúčtovalo v rozporu se zákonem o účetnictví o předpisu pohledávek z pronajatých budov v Praze a v Brně podle uzavřených nájemních smluv, ale zpětně podle příchozích plateb. V důsledku této skutečnosti nebyly předmětem účetnictví MŠMT neuhrazené pohledávky, a nebyly proto ani vykazovány v ÚZ. MŠMT také neúčtovalo o přeplatcích nájemného. V důsledku toho MŠMT podhodnotilo účty 315 – Pohledávky za rozpočtové příjmy o 1 838 280,16 Kč, 379 – Jiné závazky o 20 409,95 Kč a 965 – Saldo příjmů a výnosů o 1 817 870,21 Kč;
- v rozporu se zákonem o účetnictví a vyhláškou č. 505/2002 Sb. neoceňovalo majetek pořízený jako technická pomoc v rámci operačního programu „Rozvoj lidských zdrojů“, který byl spolufinancován prostředky z Evropské unie, pořizovací cenou a vykazovalo jej v nulové hodnotě. V důsledku toho MŠMT podhodnotilo účet 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek o 590 317,80 Kč a o stejnou částku podhodnotilo účet 901 – Fond dlouhodobého majetku;

- rozporu se zákonem o účetnictví vykazovalo v ÚZ pohledávku, která nebyla soudem uznána jako důvodná. MŠMT uplatňovalo nárok na úhradu škody za bývalým zaměstnancem. Škoda byla vyčíslena v důsledku zaplacení penále za pozdní proplacení zálohy a první splátky „Šetření MATURANT 97“. Soud I. stupně i odvolací soud rozhodl v neprospěch MŠMT a MŠMT bylo povinno zaplatit náklady řízení ve výši 77 106 Kč a 24 680 Kč. I když rozsudek odvolacího soudu byl vynesena 30. srpna 2005 a na MŠMT prokazatelně doručen 23. září 2005, MŠMT výše uvedenou pohledávku do konce roku 2005 neodúčtovalo a vykázalo v ÚZ. V důsledku toho MŠMT nadhodnotilo účet 315 – Pohledávky za rozpočtové příjmy o 147 190 Kč a o stejnou částku nadhodnotilo účet 964 – Saldo výdajů a nákladů.

2.2 Další zjištění

- a) MŠMT nedodrželo obsahové vymezení účtu 902 – Fond oběžných aktiv ve smyslu ustanovení vyhlášky č. 505/2002 Sb. tím, že na tento účet účtovalo nesprávně o odpisu pohledávek; v důsledku této skutečnosti vykazuje MŠMT na tomto účtu v ÚZ záporný zůstatek.
- b) MŠMT v rozporu se zákonem o účetnictví nejen že vždy neúčtovalo ke dni uskutečnění účetního případu, ale ani zápisy do hlavní účetní knihy nebyly vždy v souladu s ustanovením § 13 zákona o účetnictví provedeny za příslušný kalendářní měsíc, neboť o závazcích na účtu 321 – Dodavatelé účtovalo MŠMT pouze k 30. 6. a k 31. 12. roku.

3. Neprůkaznost účetnictví

Ustanovení § 8 odst. 1 zákona o účetnictví stanoví účetním jednotkám povinnost vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů. V ustanovení § 8 odst. 4 zákona o účetnictví je stanoveno, že účetnictví účetní jednotky je průkazné, jestliže všechny účetní záznamy tohoto účetnictví jsou průkazné a účetní jednotka provedla inventarizaci. Výše uvedená ustanovení MŠMT porušilo tím, že

- neprovedlo inventarizaci některých účtů, nepředložilo soupisy přírůstků a úbytků od data inventarizace do konce účetního období a některé inventurní soupisy majetku nebyly průkaznými účetními záznamy, neboť neobsahovaly povinné náležitosti stanovené zákonem o účetnictví;
- provedlo neprůkazný účetní zápis pro tzv. „vyrovnání příjmového okruhu“, a to účetním zápisem souvztažně na stranu „Dal“ na účtu 965 – Saldo příjmů a výnosů a na stranu „Má dáti“ na účtu 964 – Saldo výdajů a nákladů. ve výši -173 158,59 Kč. Důvod existujícího „rozdílu“ nebyl jednoznačně specifikován a „rozdíl“ byl tímto účetním zápisem odstraněn, aniž by byl prokázán v souladu se zákonem o účetnictví obsah účetního případu;
- nestanovilo vnitřním předpisem oprávnění, povinnosti a odpovědnost osob vztahující se k připojování podpisového záznamu k některým účetním záznamům ve smyslu ustanovení § 33a odst. 9 zákona o účetnictví (např. účtový rozvrh a účetní závěrka).

Na základě tohoto účetnictví MŠMT sestavilo účetní závěrku k 31. 12. 2005, ve které vykázalo

- aktiva ve výši 3 385 107,18 tis. Kč,
- pasiva ve výši 3 385 107,20 tis. Kč,
- výdaje ve výši 102 220 096,93 tis. Kč,

- příjmy ve výši 920 659,82 tis. Kč,
- náklady ve výši 2 632,63 tis. Kč,
- výnosy ve výši 3 169,18 tis. Kč.

Tato účetní závěrka byla podkladem pro sestavení závěrečného účtu rozpočtové kapitoly 333 – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy za rok 2005.

4. Náležitosti účetní závěrky

V rozporu se zákonem o účetnictví předložená účetní závěrka neobsahovala podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky (vedoucího organizační složky státu dle ustanovení § 7 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích), tj. ministryně školství, mládeže a tělovýchovy. Účetní závěrku podepsal vrchní ředitel sekce správy úřadu, přestože nebyl k jejímu podpisu zmocněn.

5. Úplnost sestavení účetní závěrky

V rozporu se zákonem o účetnictví MŠMT neuvedlo v příloze účetní závěrky informace o použitých účetních metodách, např. o snížení obecně stanovené hranice pořizovací ceny pro účely vykazování drobného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku nebo o způsobu účtování zásob, a dále informace podstatné pro posouzení majetkoprávní situace, a to např.:

- o potenciálních závazcích MŠMT plynoucích z neukončených soudních sporů, ve kterých bylo MŠMT k 31. 12. 2005 žalováno o 5 585 692 Kč,
- o pohledávkách uplatňovaných za dlužníky v konkurzu ve výši 2 808 756,76 Kč,
- o věcném břemeni spočívajícím v užívání 12 pokojů v budově č.p. 407, Praha-Veleslavín. Tato budova je ve vlastnictví ČVUT, Univerzity Karlovy a VŠE Praha.

6. Porušení rozpočtové kázně

MŠMT porušilo rozpočtovou kázeň tím, že v rozporu s ustanovením § 25 rozpočtových pravidel provádělo v průběhu roku 2005 některé výdaje před rozpočtovým opatřením nad výši rozpočtovanou podle paragrafů a položek rozpočtové skladby. Souhrnná částka takto neoprávněně použitých prostředků státního rozpočtu v průběhu roku byla zjištěna v celkové výši 226 127 284,57 Kč.

7. Vnitřní kontrolní systém

Jednou z příčin zjištěných nesprávností je i skutečnost, že v kontrolovaném období MŠMT nezavedlo účinný vnitřní kontrolní systém, který by byl způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat rizika související s činnostmi, které jsou předmětem účetnictví, a prostřednictvím průběžné a následné kontroly prověřit včasnost a spolehlivost informování vedoucího orgánu veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky, o prováděných operacích a o jejich průběžném účetním zpracování.

II. Vyhodnocení

1. Věrohodnost účetní závěrky sestavené k 31. 12. 2005

V souladu s doporučením mezinárodních kontrolních standardů INTOSAI byla nejvyšší možná míra špatné evidence, kterou uživatelé účetních výkazů mohou shledávat jako ještě přijatelnou, stanovena jako 2 % z hodnoty výdajů (tj. 2 044 401 938,60 Kč), neboť jde o hodnotu, která nejpřiměřeněji zobrazuje rozsah finanční činnosti této účetní jednotky. Z rozsahu zjištěných celkových nesprávností v účetní závěrce sestavené MŠMT k 31. 12. 2005 (22 802 966 991,81 Kč) a z jeho porovnání se stanovenou nejvyšší možnou mírou špatné evidence (hladinou významnosti) je zřejmé, že uvedená účetní závěrka nepodává věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví za účetní období roku 2005 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy.

Tabulka č. 5 – Hladina významnosti a celková nesprávnost (v tis. Kč)

Způsob určení hladiny významnosti	Hladina významnosti	Celková nesprávnost v absolutní hodnotě
2 % z výdajů vykázaných ve výši 102 220 096,93	2 044 401,94	22 802 966,99

2. Porušení rozpočtové kázně

Porušení rozpočtové kázně ve smyslu ustanovení § 44 rozpočtových pravidel bylo zjištěno v celkové výši 226 127 284,57 Kč (viz část I.6).

3. Závěrečný účet kapitoly 333 – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Účetní závěrka sestavená MŠMT k 31. 12. 2005 nebyla spolehlivým podkladem pro sestavení závěrečného účtu kapitoly státního rozpočtu 333 – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy za rok 2005 podle vyhlášky č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu. Všechny výše uvedené zjištěné nesprávnosti byly v závěrečném účtu agregovány v číselných sestavách.

Celková nesprávnost v závěrečném účtu kapitoly MŠMT za rok 2005 byla zjištěna ve výši 22 802 966 991,81 Kč, z toho ve výkazu Rozvaha 22 799 882 180,81 Kč a ve Výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu ve výši 3 084 811 Kč. Na této nesprávnosti se podílely neoprůkaznost, nadhodnocení a podhodnocení jednotlivých položek příslušných výkazů.

Vzhledem ke zjištěným nesprávnostem v ÚZ kontrolované osoby je nezbytné, aby MŠMT zabezpečilo provedení odpovídajících oprav ve svém účetnictví, které by odstranily výše popisované nedostatky.